

MEĞER ESKİ HSYK BAŞARILIYMIŞ!

30/01/2011 <http://www.radikal.com.tr/radikal2/meger-eski-hsyk-basariliymis-1038359/>

Eski HSYK dönemine ait tüm haksızlıkların ve mağduriyetlerin acilen giderilmesinde ve kozmik odalardaki kirli uygulamaların aydınlatılmasında sorumluluk, hükümet ve yeni HSYK'ya aittir

Haber: KEMAL ŞAHİN - kesah@mynet.com / [Arşivi](#)

Özellikle son üç-dört yıldaki icraatları ve Adalet Bakanlığıyla olan çatışmaları nedeniyle kamuoyunun gündemine oturan, hararetli tartışmaların konusu haline gelen eski HSYK'nın değiştirilmesi zaruretinin hâsıl olmasıyla, hazırlanan Anayasa değişikliği üzerinde Meclis sabah-lara kadar çalıştı, siyasi parti liderleri meydan meydan gezdi ve nihayetinde referandumla HSYK'nın yapısı değiştirildi. Değişikliğin yürürlüğe girmesinin hemen akabinde, yeni HSYK'nın yapması gereken ve kendisinden beklenen, eski HSYK'nın karanlıkta kalmış uygulamalarını ortaya çıkarmak, geçmişteki icraatlarını ayrıntılı bir rapor haline getirerek yargı ve ülke kamuoyuyla paylaşmak, haksız işlemler nedeniyle mağdur edilenlerin yaralarını derhal sarmak olmalıydı. Bu hem Anayasa değişikliğinin haklılığının ortaya konulması bakımından, halka karşı sorumluluğun bir ifadesi hem de eski HSYK'nın kusurlarının üstlenilmemesi, mağduriyetlere ilişkin tamamen temiz bir sayfanın açılması için yeni HSYK'nın atması gereken hukuka, hakkaniyete ve adalete uygun bir adım. Bu adımın hâlâ atılmamış olması bir noktada değişikliğe karşı çıkanların “eski HSYK'nın çok iyi çalıştığı, yapılması istenen değişikliğin haklı bir gerekçesinin olmadığı, halkın kandırıldığı, hâkim ve savcıların mağduriyetlerinin giderilmesi gibi bir maksadın olmadığı, asıl amacın HSYK'yi ele geçirmek olduğu” şeklindeki iddialarının doğruluğuna güçlü bir karine oluşturuyor.

Anayasa değişikliği sonrasındaki yasal değişikliklere bu yönüyle bakıldığında, geçmiş HSYK'nın uygulamalarını sorgulayan hüküm olarak sadece HSYK Kanunu'nun geçici 3. maddesini görüyoruz. Maddede kesinleşmiş bulunan ihraç kararlarına karşı yeni bir karar verilmek üzere HSYK'ya başvuru yolu açılıyor. Sadece bununla yetinilmesi, eski HSYK'nın yalnızca ihraç kararlarıyla mağduriyete yol açtığı kabulünü getiriyor. Aynı madde yorumlanacak olursa, ihraç dışındaki diğer kararların (yani disiplin işlemleri ile atama ve terfiye ilişkin kararların) doğru olduğu, herhangi bir mağduriyetin söz konusu olmadığı da kabul ediliyor. Maddenin yorumundan çıkan bu iki durum birlikte değerlendirildiğinde ancak şu söylenebilir: “Eski HSYK'nın faaliyette bulunduğu 30 yıllık sürede onbinlerce hâkim ve savcı hakkında verilen yüzbinlerce karar içerisinde sadece ve sadece kamuoyunun bildiği Ferhat Sarıkaya, Sacit Kayasu ve Arzu Özpınar gibi bir elin parmaklarıyla sayılabilecek meslektaşlarımız mağduriyete uğradı, diğerleri herhangi bir mağduriyete uğramadı.”

Eskisi, yenisi?

Eğer bu doğruysa, geçmiş HSYK'nın uygulamalarındaki hata oranının milyonda bir olduğunu kabul etmemiz gerek. Bırakın binlerce personeli olan bakanlıkları, 100-150 kişilik personeli bulunan kurum ve kuruluşların bile yüzlerce kararının iptal edildiği göz önüne alındığında, eski HSYK'nın Türkiye'nin en düzgün işleyen, en az hata yapan kurumu olduğu gibi tuhaf bir sonuç ortaya çıkar. Bir kez daha altını çizerek belirtmek gerekirse, ihraç dışındaki karar ve işlemlerin kapsam dışında bırakılması, eski HSYK'nın Türkiye'nin kurumları içerisinde en iyi ve en başarılı kurum olduğunun zımnen kabul edilmesi anlamına gelir. Oysaki geçmiş HSYK'ya haksız ve keyfi işlemleriyle yol açtığı mağduriyetler yönünden bakıldığında, gerçek durum içler acısıdır. Bilindiği gibi eski HSYK yaklaşık 12 bin hâkim-savcı hakkında ihraç dışında disiplin, atama ve terfi kararları verdi. 30 yıl boyunca kapalı kapılar ardında verilen kararların mahiyetleri hakkında kamuoyu, ancak son üç-dört yıllık süreçte Kurul-Bakanlık anlaşmazlığı nedeniyle ve sadece ihraç kararlarıyla sınırlı olmak üzere bilgi sahibi olabildi. Kamuoyunun bilmediğiyse eski HSYK'nın diğer kararları nedeniyle çok trajik olaylar ve mağduriyetlerin yaşandığıdır. Mesela, başörtüsüyle ilgili olarak açılan bir davayı kabul eden hâkimler hakkında ihraç nedeniyle soruşturma yapıldı ve yer değiştirme cezası verildi. Bu hâkimler sadece ceza verilerek mağdur edilmedi, aynı zamanda bu cezaya bağlı olarak, (birinci sınıfa ayrılma ve birinci sınıf olma yönünden) en az beş yıllık bir kayba uğradılar. Eski HSYK, 2004'te küçük ilçelerdeki adliyeleri kapatırken kararına gerekçe olarak "buralarda çalışan hakim ve savcılar için nitelikli terfi edecek miktarda işin olmamasını" göstermesine rağmen, buralarda görev yapan hakim-savcılar terfi barajını aşamadıklarını gerekçe göstererek birinci sınıfa ayırmadı, dolayısıyla beş ila on yıllık hak kayıplarına neden oldu. Geçmiş HSYK'nın yaptığı işlemler nedeniyle uğranılan mağduriyetler yazılacak olsa ciltler dolu su kitap oluşturacağı kuşkusuz.

Bütün bu gerçeklere rağmen önceki dönemin hataları, günahları ve haksızlıklarının üzerine gidilmeyecek, tam tersine yasal düzenlemelerle üzeri örtülecekse, Anayasa değişikliğine karşı çıkanların ileri sürdükleri tek amacın "HSYK'yı ele geçirmek" olduğu iddiası doğrulanmış olmayacak mı? Eğer tek amaç ihraç edilen mağdurlarsa, bunun için HSYK'ya başvurma yolunu düzenleyen bir yasa yeterli değil miydi? Anayasa değişikliği ve ardından gerçekleşen yasalaşma sürecine bakıldığında, geçmiş HSYK'nın gayrimeşruluğu gerekçesiyle yeni bir HSYK'nın inşasının gerekliliğine dair tarihi bir bilinçle karar alan devlet organları ve kurumlarının Anayasa değişikliği sonrası bu seviyede bir bilinç kaybına uğramalarını mantık sınırları içinde açıklamak mümkün görünmüyor. Anayasa değişikliğiyle ihraç kararlarına yargı yolu açıldığına göre, geçici 3. madde hükmü olmasa bile ihraç edilenlerin yargı yoluna başvurarak haklarını arama olanağına sahip olduğu göz önüne alındığında asıl şimdi yapılması gereken, yargı yoluna başvurma imkanı olmayanların mağduriyetlerinin giderilmesi yönünde acilen düzenleme yapılmasıdır. Aksi durumda eski HSYK, yarattığı mağduriyetler nedeniyle hakim ve savcılarının vicdanlarında mahkum olmasına rağmen, yasa yoluyla aklanmış olacaktır. Böyle

bir durum hem yapılan Anayasa değişikliğinin gerekçesini tartışılır hale getirir hem de değişikliğe karşı çıkanların itirazlarını meşrulaştırır.

Bilinmeli ki, Anayasa değişikliğinin gereği olarak eski HSYK dönemine ait ihraç dışındaki tüm haksızlıkların ve mağduriyetlerin acilen giderilmesinde ve kozmik odalardaki kirli işlem ve uygulamalarının kamuoyunun bilgisine sunulmasında yegâne sorumluluk hükümet ve yeni HSYK'ya aittir. Hiçbir mazereti bulunmayan hükümet ve yeni HSYK, bu kirliliğin üzerine oturamaz ve oturmamalı. Çünkü kirlilik bulaşıcıdır, dokunanı kirletir ama temizlik iddiasıyla yola çıkıp da kendisine dokunanı daha da kirletir.

KEMAL şAHİN: Demokrat Yargı Genel Sekreteri, Yargıç, Kazan Adliyesi

Not: Bu makale PEDER BEY'İN YARGISI adlı kitap'ta da yer almıştır. (Tekin Yayınevi, Nisan 2016)